

ملا ناصر الدين

ادچو سجى ايل ۱۹۰۴ № ۴۰ فېنى ۱۲ فېك.

МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ

...غازىت غازىت "ةزه خېرلر" بالقان ايشىرى "عثمانلى آفترىيا" بولغار خېرلرى ....

مجموعہ نک آدریسی:
تفلیس، ملا نصرالدین ادارہ سی

Г. ТИФЛИСЬ
РЕДАКЦІЯ ЖУРНАЛА

„Молла Насреддинъ“

آجیق تورک دیلنده یازیلمیان مکتوب و مقالہ
قبول اولونماز. آدریس ده کیشمک حقی ۳ داھنے یدی
پکلک مارقادار

آبو نزا قیمتى

فافقاڑڈه و ۱۲ آیلغى (۵۲ نسخہ) - ۵ منات
روسیدہ: ۹ آیلغى . (۳۹ نسخہ) - ۴ منات
۶ آیلغى . (۲۶ نسخہ) - ۳ منات
۳ آیلغى . (۱۳ نسخہ) - ۱ منات ۶۰ پک

اجنبی مملکتتاره ۱۲ آیلغى ۶ منات، ۶ آیلغى - ۴ منات
نسخہ سی - ادارہ مزدہ ۱۰ پک، اوزک شهرلرده - ۱۲ پک

۶ اوقیاپر ۱۹۰۸

هر هفتہ نشر اولونور

۲۳ رمضان ۱۳۲۶ بازار ایرتھسی

مرثیہ خوانلاریمز هر گون مسلمانلاره دیبورلر:
«اوله جئسن اکر که شاه اولاسان».

او زون آرخالیق ایله قانون اساسی هیچ وقت بیری یېنی قوتماز: هر کس او زون آرخالیق گیبور - ڪرک قانون اساسی دن ال چکسون.

شہرلرک بیریندہ بزیم ژورنال ساتان و گیلمز باخوب گوروب که ژورنال آلازلار او خویاندان سورا ژورنالی و بیریلر براوز گەسنه او خوماغه، و بوجھتندن ژورنالمز آز ساتیلر. و گیلمز گیدوب بولیسا ایه شکایت ایدوب که بو قاعده نی حکومت قدغن ایله سون. بولیسا جواب و بیروب که «مکا بونک دخلى یوخنی».

دون بول مسلمان ادارہ مزه گلوب والدنه بول مسلمان غازیتھسی کتورو ب سورو شور: آی ملا نصرالدین، سُنَّةِ اللَّهِ، بُرْدِي گوروم بونه ولايت دی که یازیلوب «بوسنه». دیدیم «بۇولایت قباچە عنمانلى ولايتلریندن در که ایندی اورانی آوستريا غصب ایلیوب». مسلمان بول آز باخاندان سورا گئنے بار ماغنی غازیتھنک بول بیرینه قویوب سورو شدی که «هر سک» ولايته نیه بیله پیس آد قویوب لار، مگر بوراده چوخ ایت او لور؟ من دیدیم که بوخ اوندان او تری دگل، «هر سک» فارس سوزلری دگل، ولايت آدی در، او دا «بوسنه» کیمی برشئی در، مسلمان گیدنن سورا اوز او زیمه دیدیم: «ھله یزدہ یو حروفات ایله ایستیوریک که او زگه ملتلر ایله گله گله یه ویراچ.

یائشنا

انسان حدندن آرتیق بر شیه سووینتند
چوخ وقت دیلى تو تولان کیمی اولار و
اول وقت یېلمز که نه دیسون و نه دانیشسون.
شاهک نامرد قوشونلار نک با سیلما غیف
ایشیدوب آنجاق بونی دیه بیلديك:
یاشا، ستارخان!

الار ھلن

مجموعہ مزدہ ۳۶ مجی نومرسنده چکیل
شکل لرک پر نده باغمان مکتبندہ شاکر دل
و معلم دیریقدورلۇ قباگندہ نظامه دور ماغی
گوستریلەمشدی.

لَاکن، بزه یقین اولوب که همین مکتبندہ
بر بیله ایش هیچ وقت عمله گلەمیوب.
کنچە مخبریمذدن توقع ایدیریک که بیز سون گورک، هانسی مكتب بارہ سنده او بزه
بیله خبری گوندەر و بولکه مکتبنک آدینی
محبیریمز سەھو یازوب؟

بىرپار ا سىدوزلى

عنمانلى کىندرنده و خردا شہرلرندە ایندی
هیچ کسک خبری بودی که دنیاده نه ايشلر
توريور: او سبىدە که عنمانلى ده غازیتە وزور-
نال لار همیشە قدغن اولوب لار.

يارانمشلار ئەميسى اوله جئى، اىستەر
گدا اولا، اىستەر پادشاه اولا، نجه کە

اعلان

ملا نصرالدین اولمچی ایلی نک جلد نمش
كتابلریندن بر نچە عدد حاضردر. قیمتی
ادارہ مزدہ ۶ منات، پوچتا خرجی ایله ۶
منات ۵۰ پک در.

درس کتابلارى

مکتبىرده اولمچی ایل درس ویرمک ایچون
مشهور «وطن دیلى» کتابى (یازانی چر نیا یوسقى)
و ایکمچى ایل درس ویرمک ایچون باکو
معلملىرى يازدىقلارى «ایکمچى ایل» کتابى
ادارہ مزدہ ساتىلما قاده در. وطن دیلى - ۳۵ پک،
ایکمچى ایل - ۴۵ پک. گوندرمک خرجی
بزیم عەمەدە مزه.

دفترلى

شاکر د دفترلىرى سر غیوف کاغذندن
ھر بیرى اوچ ورق يارىم دان،
مخصوصى سفارشىزه گوره او قىياپىش
اوندە حاضر او لاچاق. يوز عددى
ایكى منات ایكى عباسى.

Ученическія тетради. На
Сергіевской бумагѣ, изъ 3½
листовъ. Сотня - 2 р. 40 к.
для русскихъ и мусульман-
скихъ школъ.

Тифлисъ. Типог. „Гейратъ“

۴) یالاندان آدیمی شہر و کیلی قویوب
حمام چی و جامدار ایشلرینه مداخله ایدم که
بلکه لازیم اولاندا حمام پولی مفته دوشے ؟
۵) بعض وقتلر تشخصی بر آز توندلنديرمک
ایچون چیتکنیدن یالانچی لینت آسوب دوشـم
او قاپییه بو قاپییه ؟
په . . . . . یه، آکیشی سن الله هیچ بیله
ایش اولار ؟
جنب ملانضرالدین ! باخ قرداش، اگر سن
دوز آدمـسان گرک بو سوزلرک هیچ بورینه
اینانمیسان . یوخ خدا نه کرده، اگر، اینانسان
ده اینان . مندن اوتری هیچ تفاوت ایتمز :
ایسلامیشیک سودن نه باکی ؟ . . .
آدی ملا اوزی بک فلانکس

رمضان کیجـلـهـکـ

بو گولنرده با کودن گلن کاغذلرک هر
برینی آچرسان ، باشدان یازیلوب « اوروجلقـک
اوچومجـی گـیـجـسـی سوراخانـسـکـی کـوـچـهـدـهـ
فلان و فلان .
روایت نچه جوردر ، و هیچ باش آچماق
اولمور . بیری یازیر که « سوراخانـسـکـی
کـوـچـهـدـهـ مـیرـ حـسـنـ پـلـانـدـهـ اـورـدوـبـادـلـیـلـارـ
افطاردان سـورـاـ برـ قـوـجاـ کـیـشـیـنـیـ اـیـسـتـیـوـرـلـوـ
گـوـیـاـ اـیـولـنـدـیـرـسـوـنـلـرـ، اـوـلـ قـوـجاـ چـمـ خـمـ اـیـلـیـوـرـ،
دـیـلـوـرـ « اـورـدوـبـادـدـهـ اـیـکـیـ آـرـوـادـیـمـ وـارـ،
ایـنـدـیـ منـدـهـ یـلـمـیـشـ یـاـشـنـدـهـ برـ قـوـجاـ کـشـیـ یـمـ،
دـخـیـ مـکـاـ اـیـولـنـمـکـ یـارـاـشـمـاـزـ ، اـماـ اـولـمـورـ.
اورـدوـبـادـلـیـلـارـ الـ گـوـتـورـمـیـرـلـرـ وـ زـورـنـانـ
دـیـلـوـرـلـرـ کـهـ « اـولـمـازـ گـرـکـ سـنـیـ اـیـولـنـدـیـرـکـ »
آخرـهـ قـوـجاـ چـمـ خـمـ اـیـلـیـهـ اـیـلـیـهـ رـاضـیـ اـولـورـ،
اورـدوـبـادـلـیـلـارـدـهـ برـ جـوـانـ اوـغـلـانـیـ آـرـوـاتـ
پـالـتـارـیـهـ گـیـنـدـیـرـیـرـلـرـ وـ حـالـلـاـ حـالـلـانـ قـوـجاـ
کـشـیـ یـهـ گـلـیـنـ گـوـتـورـیـرـلـرـ، وـ تـماـشـیـهـ چـوـخـ
آـدـامـ یـغـیـشـ ، دـیـلـیـسـ کـهـ گـوـیـاـ برـ تـیـاتـرـدرـ،
آخرـهـ یـازـیـقـ قـوـجاـ دـوـیـوـرـ کـهـ بـوـنـیـ اوـنـادـوـبـ
الـ سـالـیـلـارـ .
کـاغـذـلـهـ بـرـینـدـهـدـهـ اـوزـگـجـورـ یـازـوـبـلـارـ :

یـازـوـبـلـارـ کـهـ اـورـوـجلـقـکـ اوـچـومـجـیـ گـیـجـسـیـ
سورـاخـانـسـکـیـ کـوـچـهـدـهـ برـ دـسـتـهـ کـرـبـلـاـیـ
وـ مشـهـدـیـ اـفـطـارـیـ آـچـانـدـانـ سـورـاـ اوـنـیـشـ
اوـنـ آـنـیـ یـاـشـنـدـهـ برـ خـارـجـیـ اوـشـاقـیـنـیـ منـزـلـهـ

بـتوـنـ کـوـاـکـبـیـ بـرـ بـرـ اوـزـ آـدـلـارـلـهـ سـایـپـلـارـ
کـهـ سـیـرـ اـیدـیـرـ هـرـهـسـیـ هـرـزـمانـ بـوـبـوـیدـاـ - بـوـبـوـیدـاـ

هـنـوـزـ بـرـ اـیـجـیـ نـیـ یـلـمـینـ زـمـانـلـرـ اـیـکـنـ
ایـدـیـرـلـرـ عـلـمـ حـسـابـیـ بـیـانـ بـوـبـوـیدـاـ - بـوـبـوـیدـاـ

یـقـیـنـ کـهـ بـوـنـلـارـ اـلـقـیـنـ اـیدـیـرـ بـوـ یـلـمـگـیـ شـیـطـانـ . . . .
وـ گـرـنـهـ بـوـنـجـهـ یـلـهـرـمـیـ اـولـانـ بـوـبـوـیدـاـ - بـوـبـوـیدـاـ

آـمـانـدـیـ قـوـیـمـاـیـوـلـکـ اـوـلـادـگـزـ آـزـوـبـ چـخـاـ بـوـلـانـ
اوـلـهـ بـوـ یـاـخـشـیـ وـلـدـلـرـ یـامـانـ بـوـبـوـیدـاـ - بـوـبـوـیدـاـ
(دـینـدـارـ)

اعـدـنـ

منـ سـاـبـوـنـجـیـ قـوـنـوـلـیـ، جـیـعـ اـیـرانـ
اـهـلـهـ بـخـرـ وـیـرـیـمـ کـهـ هـرـکـسـکـ بـرـ اـوزـگـهـسـنـدـهـ
آـلـاجـاغـیـ اـوـلـسـهـ، قـوـنـوـنـخـانـهـ بـهـ رـجـوـعـ اـیـتـسـوـنـ،
مـنـ بـوـرـجـلـیـنـیـ چـاـغـرـوـبـ تـیـزـلـکـ اـیـلـهـ بـوـلـیـ
آـلـوـبـ صـاحـبـنـهـ وـیـرـمـ، لـاـکـ اـوـنـ سـکـرـ مـنـاتـ
دانـ اـوـجـ مـنـاتـ زـحـمـتـ حـقـیـقـیـ چـیـخـاـجـاـگـامـ .
هـرـچـندـ قـبـاـقـدـهـ مـنـاـهـ اـوـنـ قـپـکـ آـیـنـیـرـدـیـ، اـماـ
حـالـ حـاـضـرـدـهـ قـاـنـوـنـ اـوـلـمـادـیـغـیـ اـیـچـونـ بـوـ قـدـرـ
آـلـنـیـسـ .

مـلـکـلـاـ صـفـقـتـلـ

آنـ اـوـسـوـنـ سـنـنـکـ بـیـلـهـ اوـ عـزـیـزـ عـزـیـزـ
جـانـهـ کـهـ منـدـنـ شـکـسـتـهـ نـفـسـ، خـوـشـ خـاصـیـتـ،
عـمـلـیـ صـالـحـ، بـیـ طـمـعـ سـوـزـیـ دـوـزـ دـوـزـ
آـدـمـ دـنـیـاـ اـوـزـینـنـهـ تـاـپـوـلـمـازـ . يـالـانـ دـانـشـمـاـقـ،
آـدـمـ آـلـاتـمـاـقـ، حـیـلـهـ قـوـرـمـاـقـ، فـتـنـهـ وـ فـسـادـ
سـالـمـاـقـ، جـرـامـیـ حـلـالـ، حـلـالـیـ حـرـامـ اـیـتـمـکـ
مـنـ بـیـ چـارـهـ هـیـچـ بـیـلـمـهـ رـمـ کـهـ نـهـدـیـ . اـمـاـ نـهـ
ایـلـیـهـ سـنـ، گـلـ گـورـ، بـوـظـالـمـ تـفـلـیـسـ جـمـاعـتـیـ مـنـ
حـقـیـمـدـهـ نـهـ تـاـمـرـبـوـطـ سـوـزـلـرـ دـاـنوـشـوـرـلـاـرـ.
وـ الـهـیـ یـادـیـمـهـ دـوـشـنـدـهـ آـزـ قـالـوـرـ جـیـنـ تـیـهـمـهـ
چـیـخـاـ . آـکـیـشـیـ مـکـرـ مـنـ باـشـیـ کـوـلـیـ اوـ
آـدـمـ کـهـ :

- ۱) مـسـجـدـدـهـ فـقـیرـ فـقـراـ یـتـیـمـ یـسـیرـ آـدـیـنـهـ اـوزـوـمـ
اوـزـ الـیـلـمـهـ یـقـدـیـقـیـمـ پـوـلـرـیـ جـیـمـهـ سـالـامـ ؟
- ۲) مـرـیـهـخـوـانـلـرـ اـیـلـهـ الـ آـلـتـنـدـنـ معـاـمـلـهـ اـیـدـوـبـ
اوـنـلـرـ اوـزـ نـفـعـهـ یـقـدـیـقـلـارـیـ پـوـلـرـهـ شـرـیـلـهـ
اوـلـامـ ؟
- ۳) بـعـضـ نـفـعـ چـیـخـانـ اـیـشـلـرـدـهـ حـیـلـهـ اـیـلـهـ
غـیـنـرـالـ غـوـبـرـنـاـتـوـرـکـ آـدـیـنـیـ مـیدـانـهـ چـکـوبـ اـوـنـهـ
بـوـنـ تـوـبـ توـفـنـکـ گـلـمـ ؟

اوـزـوـمـیـ چـوـخـ یـمـلـیـ اوـلـورـ .

سـلـاطـانـ عـبدـالـحـمـیدـکـ مـخـصـوصـیـ شـیـخـیـ
اوـزـیـ کـیـمـیـ مـفـتـهـ خـورـ مـلـالـارـ شـیـخـلـکـ
اجـازـتـاـمـهـسـیـ پـایـلـیـوـبـ رـشـوـتـلـرـ جـیـلـرـنـهـ
دـوـلـدـوـرـانـدـهـ نـهـ سـلـاطـانـ حـمـیدـکـ وـ نـهـ شـیـخـلـکـ
یـادـیـنـهـ دـوـشـوـرـدـیـ کـهـ بـرـ وـقـتـ اـولـارـ بـوـلـغـارـلـارـ،
قـرـیـتـلـرـ وـ بـوـسـتـالـارـ عـمـانـلـیـ نـیـ آـتـوـبـ یـنـدـهـلـرـ
اوـزـگـلـرـهـ یـاـیـشـارـلـارـ، نـجـهـ کـهـ «ـعـاـشـیـخـ»ـلـارـ
اوـخـوـلـلـارـ: «ـبـرـوـقـتـ اـولـارـ سـنـدـهـ مـنـ آـتـارـسـانـ»ـ..

طـهـرـانـدـهـ شـیـخـ فـضـلـ اللـهـ «ـاسـرـارـ قـاسـمـیـ»ـ
کـتـابـیـ نـاـثـ اـوزـنـدـنـ قـازـهـ قـاـنـوـنـ اـسـاسـیـ یـاـزـوـبـ،
اماـ دـیـورـلـرـ ظـالـمـ اوـغـلـیـ ظـالـمـ چـوـخـ یـاـخـشـیـ یـاـزـوـبـ.

بـیـلـهـ گـورـوـرـ کـهـ بـوـرـوـبـ حـکـوـمـتـلـرـ بـرـ آـزـ
چـیـغـ بـاـغـرـدـانـ سـوـرـاـ بـوـلـغـارـیـاـ وـ آـوـسـتـرـیـاـ
مـسـئـلـهـسـیـنـیـ آـخـرـدـهـ اللـهـ تـاـپـشـیرـاـجـاـقـلـارـ.
«ـمـلاـ نـصـرـالـدـینـ»ـ

بـوـبـوـیدـاـ

نـهـدـرـ؟ـ اوـلـورـ بـوـ جـوـجـوـقـلـارـ عـیـانـ بـوـبـوـیدـاـ - بـوـبـوـیدـاـ
هـارـآـیـگـدـیـرـ بـوـیـاـزـ یـغـلـارـ آـمـانـ؟ـ بـوـبـوـیدـاـ - بـوـبـوـیدـاـ...

آـیـنـلـارـنـدـهـ «ـبـوـلـزـ»ـ باـشـلـارـنـدـاـ باـقـتـهـلـیـ شـاـپـقاـ
آـلـیـنـلـارـنـدـاـ اـوـرـوسـلـکـ نـشـانـ بـوـبـوـیدـاـ - بـوـبـوـیدـاـ

مـکـرـ بـوـلـارـ دـکـلـ اـوـلـادـ پـاـلـزـادـ دـیـنـدـارـانـ؟ـ
دـوـتـوـلـلـارـ اوـشـقـوـلـلـارـ دـاـمـکـانـ بـوـبـوـیدـاـ - بـوـبـوـیدـاـ

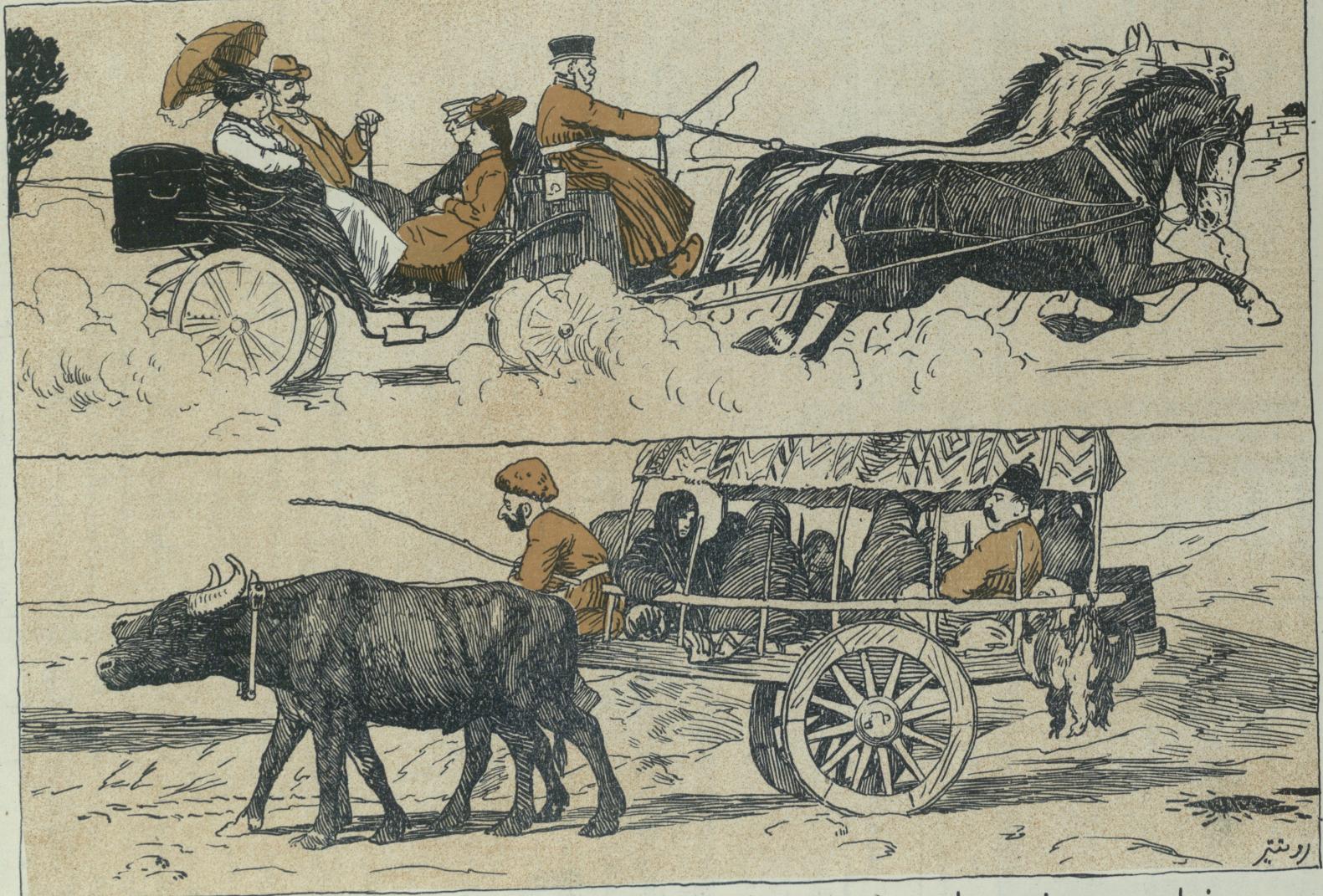
عـجـبـ بـوـکـ بـوـلـارـکـدـهـ عـجـبـ حـیـالـرـیـ وـارـدرـ
بـوـبـوـگـ آـدـمـلـکـ اـوـقـوـرـلـارـ هـمـانـ بـوـبـوـیدـاـ - بـوـبـوـیدـاـ

بـوـلـارـ گـرـکـ هـلـهـ «ـاـجـدـ»ـدـهـ هـیـقـقـانـاـ «ـقـرـهـشتـ»ـدـهـ
کـتـابـ عـلـمـیـ اوـقـوـرـلـارـ رـوـانـ بـوـبـوـیدـاـ - بـوـبـوـیدـاـ

آـنـ دـیـلـیـنـ بـیـلـهـ بـیـلـمـرـ اـیـکـرـمـیـ یـاـشـلـیـ جـوـانـلـارـ
بـیـلـوـرـلـرـ اـیـمـدـیـ بـوـلـارـبـشـلـانـ بـوـبـوـیدـاـ - بـوـبـوـیدـاـ

لـانـ مـخـتـلـفـهـ بـیـلـمـسـیـ هـلـهـ بـیـلـهـ دـوـرـسـونـ
قـانـیـلـارـ اـرـضـ نـهـدـرـ، آـسـمـانـ بـوـبـوـیدـاـ - بـوـبـوـیدـاـ

مـسـاحـتـ کـرـهـ اـرـضـیـ قـطـعـهـ قـطـعـهـ تـائـیـرـلـارـ
دـیـوـرـلـهـ سـیـرـ اـیـلـیـوـرـ خـاـکـدـانـ بـوـبـوـیدـاـ - بـوـبـوـیدـاـ

Литог. С. Быхова

ايرنىڭ دەمانىدار دېلىجان يايىلا غىندىن قايدىرىلار ا يولىيە .....

وەشىز

کون اور تا وقی (اور و جلقده)

۲

کر و قی (اور و جلقده)

۳

ایکنندی و قی (اور و جلقده)

دو نفر کن فیزی سکار دیورم آخشاما کاباب پتندید

۴

نازدن سورا :

ثکر سکا الا هی

بول ذرنہ گلن

منہ دہ قسمت

ایله دش ، شکر

کر سکا الا هی

۵

افطار و قی

۶

آخچہ اویز دنده رجب با یرام افعانی نگ رضوانی کی مشغولیتی (چو خ ٹوں آدم در ، بر گون ده اور وجینی پر)

دوغرودان، یازیق مشهدی مختارک ایشی لاب چتنه دوشوب: اکر ظلم ایله سه، - او لیا جاق، اکر ایله مسه، بوده او لیا جاق، چونکه کیشی آفاحسن و کیلی در، مؤمن اولا او لا آمانه خیانت ایله بیلمز. دوغردانده، چوخ چتین ایش دی.

«جر اجر اما»

دعوا خبر لرى

غازیته لر یازیلار که بلغاریانڭ استقلالیتى انگلیس حکومتى تصدیق ایله مك ایسته میر. روسيه حکومتى باره سندىدە بىر يىل سوز دانىشىرلار. او كە قالدى آلمانيا حکومتى، او ده دېيورىك بومسەنەن آچماق ایچۈن كرك تازىدەن قونفرانس تشکىل اولۇنا. اما بىگادە محمد على شاه راضى دگل: شاه جواب وير و بىر كە قونفرانس تشکىل ایله مك مەھمەل و اور تولى مسئۇللىرى مذاکىرە ایله مك دن او ترى لازىم دەر، بىر صورت دە كە بولغاريا گونى گون اور تاجاغى قانونىن كىنار برايش گوروب، لازىم دەر دىنەز سوپەنەز او نىڭ بورنىنى ازمەك.

برىندىن بىر دستە زوار گلېرىمەش زىارتە. از قضاء، همان گون گوموش قىقىل سىنەمىش ايمش، و آپاروب ويرىمەش ايمشلر قايىرماغە. گىندىن گلن زوار اىشىدوبىر كە گوموش قىقىل اورادە دگل، و زوارڭ هامىسى يارى بولدان قايدوب گىدوبىر اىولىنە. هەلە قىقىل دان سوالي بورادە بىر پالتار مسئۇلە. سى دە وار. چوخ آرتق مؤمن و مقدس مشهدىلر بالتارلارىنى چىخاردوب قويارلار زرە كە كىچە اورادە قالوب تېرك اولسون، و سحرلى گلوب آپاراللار.

اما هەميشە بىر بالتارلارك تازەلرى و بهالى لارى سحر زرەدە يوخ اولور و صاحبى سوروشاندە كە «ھانى منم بالتاريم»، خدام جواب ويرىر كە «سەنڭ بالتارك حرام بالتار ايمش، او نچون كىچە زرەدن او ز اوزىنە يوخ اولوب». يوخ اولان بالتارلارى خدام آپاروب سورا بازاردە ساتىلار.

(مابعدى وار)

مشهدى موزالان بىك

هند آرخى دكى كە پاسرىدىنيق نە ايسىيور، ايلەسون، يا اينكە ايروان شهرى دگل كە دوللى حاجى لار بانقى اللىينه آلسونلار و بانقە ويقسىل گىتون مسلمانلارى هە طور اخېتىك ايلە نفوذ قازانسونلار.

بىل، مشهدى مختار ايندى بىلەمير نە ايلەسون: ظلم ايلەسە، او لیا جاق، ايلە مەسەدە - امانه خيانەت ايلەمش اولا جاق، بونى دە كە او ز اوستەن گوتورە بىلمز، چونكە كىشى بىر مؤمن آدام در.

مثلا بىر هفتە بوندان ايرەمى خان محمد آدىنە بىر نىقر آدام داغىدەن اىكى پوت تىندىلر توپراغى قازوب گىتورمىشى كە گىچىردوب روس طرفىنە ساتسون. مشهدى مختار خىردار او لوب بعضى سؤال جوابىدەن سوراخان محمدىن اون سەكز مەنات جىريمە آلوب و دىيوب كە «آغا حسن گىنجەلى مى امين سلوب بو كىندرلى مىڭا تايشىرلە، و ايراندە هەنە قدر داغ وار هامىسى آغا حسنەر، ايندى بى جىرىمەنى اكى من آلاماس امانه خيانەت اولا؛ بونى دە كە من ايلە بىلەمەنم، چونكە من بىر مؤمن آدامام»

«مبارك» اولسون دىيورلار. بى خوشبخت مشهدى دە يىنى جىينە سالوب خدامە بول ويرىر.

زرهەك دورە سندە آسیلان قىقىل بىر محكم كوموش قىقىلدى. بى قىقىل او جور قايرىلوب كە باغلى او لىاندەدە آساناق ايلە آچىلەير: هاندە بىر گوجىلى آدام يايىشوب قىقىل دان آسیلاندە بىردىن آچىلەر. و بىر دە خدامىلار بونڭ «فندىنى» بىلەرلەر: زوارڭ ظاهرىنە باخوب هانسىنە التقاىتلارى او سە، قىقىلى نەجور قورورلار سە هەمان خوشبخت آدام قىقىل دن چىكىنە قىقىل آچىلەر. هەرسىنەن قىقىلى آچىسە بىنى او نىڭ زيارتى قبول اولونوب، هەرسىنەن قىقىلى آچىلەسە، زيارتى قبول اولونمۇب زوارڭ چوخى ايلە بىلە كە زيارت زيارت مەسى بىر قىقىل دان عبارت دەر. من چو خلارىنى گوردىم كە قىقىل اپوردىلەر، دەميرچى قايىران قىقىلى ايلە بىلەرلەر كە آز قالىرىدىلار قىقىلى بىلوب قورتار سونلار.

تقل ايلەرلەر كە بر گون خىسانىڭ كىندرلىنىڭ

بىلەمەدىك. چونكە قارىشىخ يازىلوب، اما بعضى گامەلرندە بىلە باشه دوشەتك او لار كە، مثلا هەر دەن بر گورورسەن كە مسلمان ايجىندە مشغولىت ايجون يعنى بىلەها، غرض، كە مختصرى، مسلمان ايشى، واسلام.

مخبىرىم دەمدە مىكى يە يازدىق كە بىزە احوالات دوزىنى يازوب گوندرسون

مۇ من

مؤمن آدام امانه خيانەت ايمز. جىفادە محمد او فلارك مباشرى كە بلاى حسین الالمىڭ مخلوقە ظلم ايلیوردى، و آخردە خاق اجتماع ايدوب او نىڭ شىرى دەقىم ايلەدىلەر، او گىنەنلى اوز ايشىنە، او نىڭ يىرندە ايندى بىر مشهدى مختار پىدا او لوب.

ايندى بى بازىقىڭ ايشى لاب چتىنە دوشوب. بودە بىلەمير خلقە ظلم ايلەسون، يا ايلە مەسەن: اكىر بودا باشلىوب ظلم ايلەسە، گە جماعت باشلىجاقلار بونى دە داشە باسماغە، معلوم در كە جىفادە «ئاتاراش» آدام چو خدى، بورادە

مۇز الان بىگىك ئىميا حىتنا مەسى

(كىچىن نومەن دەن سورا)

بر گون مشهدى دە ايشىتىدىم كە ولايتىزدىن اوستا ئا ئىتلىلىلىنى دەن اىشىتىدىم كە هەمشەرلىم گلوب زىارتە. من گىنەنلى كە بلەك زوارلارك ايجىندە اوستا علىنى تاپام و ولايتىزدىن احوال سوروشام. گوردىم كە زرهەك دورە سەنە بىر دستە زوار جمع او لوب، بورادە بىر قىقىل آسیلوب، وزوارلار نوبت ايلە گلوب يايىشىرلار بوقىقىل دان بىر قىقىل ساللائىلار، مثلا، او شاخلار كوف دان ساللائان گىمى، و سورا قىقىل دان يايىشان آدم چىكىلر كىنارە بىر او زەگسى گلوب قىقىل دان يايىشىر و بىر قىقىل آسیلان دان سورا او بىرىسى گلوب يايىشىر.

بر دەن گورورسەن كە بىر قىشىرىخ دوشىدى: معلوم اولور كە بىر خوشبخت قىقىلى آچىلەي، گورورسەن كە خدامىلار بى كىشى احاطە بىلوب

استعمال اولنان اوچولری و اوچولره دائیر تعلیمیاری حاویدر. مسئله‌لرگ بر جوچی قولدند بدرگک و باریس-وف ساتار و فک کتابلرندن ترجمه اوئنمشدیر و بونارگ اصولیاه ۱۶ نوعه تقسیم اوئنمشدیر. قیمتی ۳۵ قیکدر (۲) گونده‌لک درسلری یازماق ایچون یومیه دفتری (Дневникъ) شاگردرله کونده‌لک، هفتله‌لک آیاق و ایله‌لک نومره‌لر قویماق و درسلری یازماق ایچون جدول‌لری، خالیرادن محافظه اوئنماق ایچون تعلیمیاری وبغض دیگر معلوماتی حاویدر قیمتی ۳۰ قیک بوکتابلری آلماق ایسته‌ین معلماته و کتابچله‌ری بویوک تفاوت قویو لاجه‌در. اون عدد دن اکسیکینه پوچتا مارقالاری قبول اولنوره خواهش ایدنلره نالوژ ایله گونده‌ریلور. آدریس: کنجه‌ده حمیدبک یوسف بگوفه یاخود مكتب روحانی کتبخانه‌سی نه

تشريح الفرائض

آخوند حاجی محمدتی ارس زاده نه بونام ده یکی اصول اوزره «ارت» علمه دائر، چوخ آجیق و آیدن صورتده یازدیغی کتاب هر بر مسلمانه لازم اولمقله بیله رشدیه، اعدادیه مکتبلرده اوختو تدریقه ال ویریشلیدر، جلدی بر منات، جلد سز ۹۰ قیکدن سایلیور، هر یوه نالوژ اصولیله کوندریلور، چوخ آلانلارا یوزده ۲۰ کندشت اولنور، خواهش ایدنلر بو آدریس رجوع ایتسونلر:

г. Тифлисъ

Сурпъ-саркисская ул. № 50

A. Арасъ-заде

ایران جماعتئنک داخل و خارجده چکدکلری سیخینتی و مشروطیته دائیر و ایرانک آخر حادثه‌لرینون موشح و آجیق سورشلى آقرنیقا لاری میرزا غلام حسین نوری‌نک اثری و تورک دیلنده ایکمچی ایل قرات کتاب و رستم سهراب و نصیحة‌الاطفال کتابلاری تفليس ده حاجی علی اصغر محمدزاده‌نک کتاب فروش دکاننده سایلار. خواهش ایدن مشتریلره نالوژ ایله گونده‌ریلور.

بودرکه بر فرق عمله گلوب که قانون اساسی به دوشمن چیلک گوس-تیر و گویال آلتندن سلطان عبدالحمیدده بوقرقیه داخل در. بر خبر وار که انسانک عقلی کسیر، بر خبر ده وارکه انسانک عقلی کسمر. تکلیف عارفلک در.

«لاغلاغی»

نکاعیب ایده‌ر

(ملازیم‌دن برسی نه اونهاقی)

مثلا نه عیب ایده‌ر، اکر صاحب توانا، یعنی آدینه دولتو قویانلار، آرتوق دیمیوره، اوج کونده یادورت کونده بره، قهشنه سفره آجوب، دینائیک بر لذیذ خوره‌کلرینه سخنی قواناق ایده‌لر.

مثلا نه عیب ایده‌ر، اکر (نایب شیخ‌الاسلام) کوچه و بازار ایله کیدوب کانده ویا بر مجلسه داخل اولاندا، بیوک، کوچک، هامی یریندن ایاقه قالخوب، آدامه اوج دفعه سلام ویره‌لر، دیمه‌لی اوگا بر بالا چه حرمت قویالار،

فضول

پوچتا قو طو سى

هند آرخنده، بر سیاحه: میراوای پاسریندیق دن یانه بزه گلن شکایتارگ یاریسی گنجه غوبرناتورینه گونده‌ریلسه، البته اوگا تنبیه اولونار.

عشق آبادده، مهمانه: ۴۲ میجی نومردده بر نچه سوز یازاریق.

باطومده، نامردہ: بایات سوزلرگ لدئی یوخدی.

مدیر و باش محرر: جلیل محمدقلی زاده.

اعلان

۱) حساب مسئله‌لری (Задачникъ)

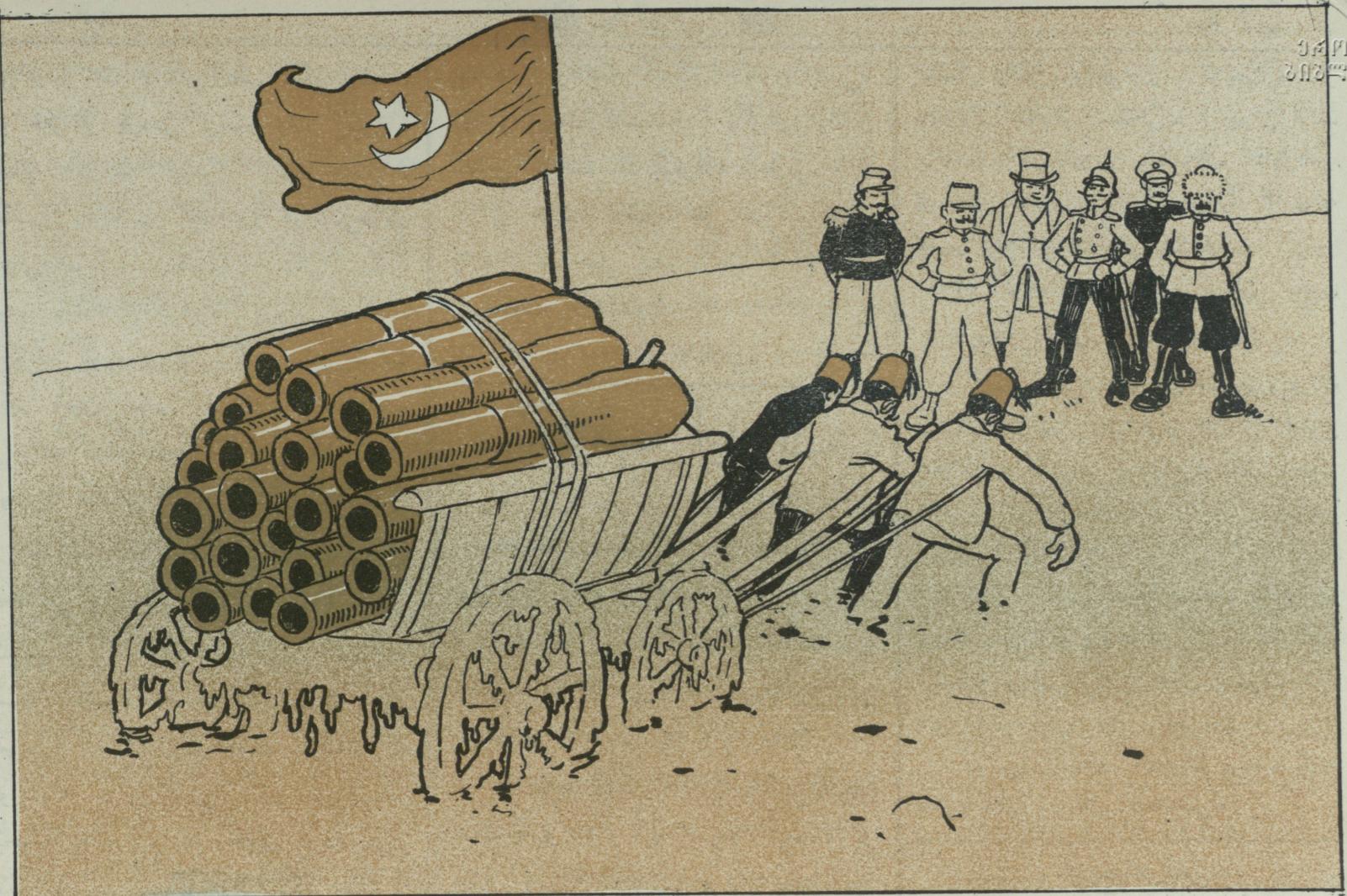
بو گونلرده «حساب مسئله‌لری» آدای کتاب چاپ‌دن چقدی، بوکتاب مکتبلرده و ایوارده تعیم ایچون ترتیب اولنوب ۷۶۱ حساب مسئله سینی، ۲۳۷ تعلیمات رقیمه‌لی و روسيه‌ده

ده حکومتلر هرمسی برجور رفتار ایلیور. آلمانيا نهند ایسه دینمیر. ایتالیا همچین. انگلیس و فرانسه گویا هله ناراضی در لار (بونی‌ده الله یلر) اوکه‌قالدی محمدعلی شاه، بوده ویناده اوزس-فیرینه یازوب آوستريا حکومته یتورسون که اگر بوسنیا جماعتنه مکمل قانون اساسی ویریله، شاهک هیچ برسوزی اولمیاچاق، اما ویریله‌سه دخنی آوستريا حکومتی آخرده شاهدن انجیمه‌سون.

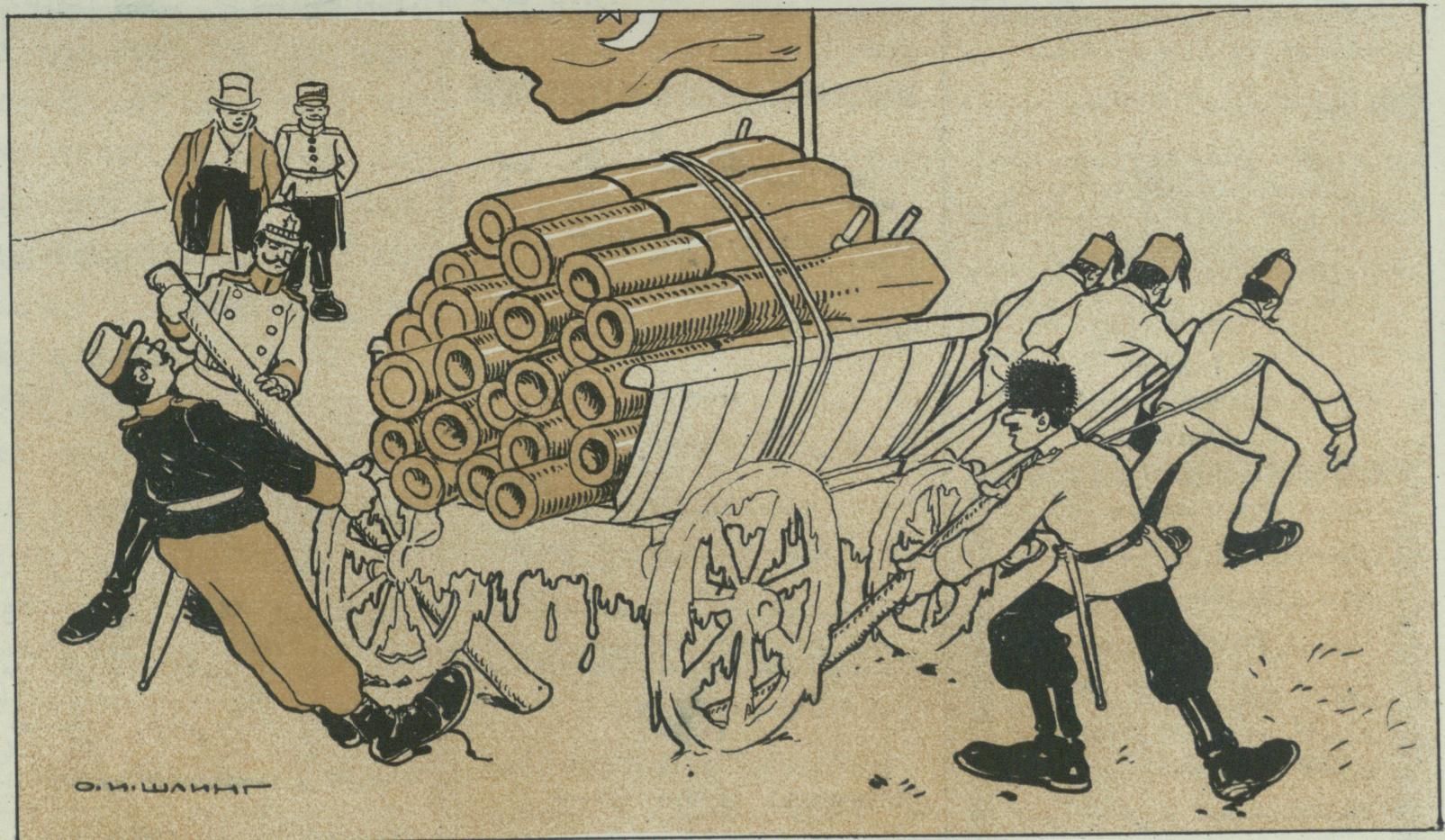
غازیمه‌لر یازیرلارک آوستربیانک جوابی محمدعلی شاهه و انگلیس حکومته خوش گلیمیوب؛ بلکه بونک نتیجه‌سی در که بالفان در یاسنه انگلیس حکومتی نه دورت حرbi کمی‌سی گلوب، و شاهک‌ده طرفدن گنه دورت‌دانه حرbi کمی ازلى دریاسندن کیچوب نخجوان چاینه و قافقای داغلارینی او قوب قویسول نایبی نه سرکردەلگی ایله کمی لر کیچه‌جکلر قارادریايه. سکنر یوزمین ده پیاده قوشون امیر‌بهداری ریاستی ایله بایرون دعواسته گیدیر دعوا نه نتیجه‌سی باagli در حاجی‌نجم الدو له نه تقویمه. اودرکه ها بر اوج دان تقویم در که طهراندان یوروپا شهرلرینه ایسته نیلیر. کتاب بوراده لازم اولار، ویله کتاب لازم در یازماق که «روز میدان» لازم اویسون، یوخسه ها باکو معلم‌لری «ایکمچی ابل» آدینه قرائت کتابی یازسو نلار. بوتون قافقارازه اولمچی دفعه یازیلان قرائت کتاباندان ایندی یه تک آنچاق اون آلتی جلد سایلوبدر، اونک یاریسی نسیله، بر قدری ده «نه خونه‌ک»

بوتون قافقارازه بر جه دانه قرائت کتابی، اون آلتی جلد، مکتبه آچیلان زمان، پایزه‌ک اول آینه (اورگی سیخنا، انشالله خرم و قتی داغیلار).

هله مگاباخ، دعوا دن دانیشا دانیشا گورهارا گلديم چخديم. بو خبرلردن سوابی ایکی خبرده وار: بیلری بودرکه گویا اسلامبولد ده بیش یوز ملاجمع اولو بلال کوچه‌یه و باغيرا باغيرا سرایه یا وو قلاشوب سلطاندان ده طلب ایلیوبدر که قانون اساسینی پوچ ایله‌سون. بر خبرده

دەجوانلارده بى ياتمىش آرابانى قورتaran او لوبلاز ...

آكىشى، بىز عثمانلى جوانلارينك ايشارىنى او تىجە ئرافت بىلدىك . بىز اولى دىكلىك كە او دىرىيلىك